

შპს აგერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სარჩევი:

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
--------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	5
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	9
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	9
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები	17
4. შემოსავალი	18
5. მიწოდების ხარჯები	18
6. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	18
7. ძირითადი საშუალებები	19
8. არამატერიალური აქტივები.....	19
9. მარაგები	20
10. გაცემული სესხები	20
11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	21
12. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	22
13. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	22
14. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	23
15. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	27
16. პირობითი ვალდებულებები	27
17. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	27

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „ავერსი-რაციონალის“ დამფუძნებლებს და ხელმძღვანელობას

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ავერსი-რაციონალის“ (შემდგომში კომპანია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

განსაკუთრებული გარემოებების ამსახველი აზრები

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-15 შენიშვნაზე, რომელიც აღწერს, რომ 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს კომპანიის შემოსავლების დიდი ნაწილი მიეკუთვნებოდა დაკავშირებულ მხარესთან ოპერაციებს. აღნიშნული გარემოებიდან გამომდინარე ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გაცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატყემადად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო საფუძვლის გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვსი ქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს კომპანია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას კომპანიის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადგება და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

ივანე ჟუჟუნაშვილი

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

5 ივლისი, 2019

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

**შპს „ავერსი-რაციონალის“ დამფუძნებლებს და ხელმძღვანელობას
მოსაზრება**

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ავერსი-რაციონალის“ (შემდგომში კომპანია) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე, ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

განსაკუთრებული გარემოებების ამსახველი აზრები

ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-15 შენიშვნაზე, რომელიც აღწერს, რომ 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებულ წელს კომპანიის შემოსავლების დიდი ნაწილი მიეკუთვნებოდა დაკავშირებულ მხარესთან ოპერაციებს. აღნიშნული გარემოებიდან გამომდინარე ჩვენი მოსაზრება არ არის მოდიფიცირებული.

ხელმძღვანელობისა და მართვის უფლებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე, შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს და, საჭიროების შემთხვევაში, განმარტოს საქმიანობის უწყვეტობა და მასთან დაკავშირებული საკითხები. ასევე, ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია, ოპერაციების შეჩერება ან არ აქვს, ამის გარდა, სხვა არჩევანი.

მართვის უფლებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონტრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო საფუძვლის გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღებას გავამახვილებთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შეცვლით ჩვენს დასკვნას. ჩვენი მსჯელობებები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს კომპანია შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- მოვიპოვებთ საკმარის აუდიტორულ მტკიცებულებას კომპანიის ფინანსურ ინფორმაციასა და საქმიანობაზე, რათა გამოვხატოთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ აუდიტის მიმართულებაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელნი ვართ მხოლოდ ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილ პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის, შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ყუყუნაშვილი

შპს „ბიდიოს“ სახელით

თბილისი, საქართველო

5 ივლისი, 2019

შპს ავერსი-რაციონალი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი	4	22,626,228	31,293,716
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება		(14,003,578)	(17,422,698)
მთლიანი მოგება		8,622,650	13,871,018
მიწოდების ხარჯები	5	(7,068,836)	(7,100,317)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	6	(5,071,607)	(4,259,746)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		(3,517,793)	2,510,955
საპროცენტო შემოსავალი		97,858	236,763
გაუფასურების ხარჯი	11	(682,841)	(317,203)
წმინდა მოგება/(ზარალი) საკუთროს სხვაობიდან		219,204	(199,076)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		(3,883,572)	2,231,439
მოგების გადასახადის ხარჯი		(18,988)	-
წმინდა მოგება/(ზარალი)		(3,902,560)	2,231,439
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
სრული შემოსავალი/(ზარალი)		(3,902,560)	2,231,439

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 5 ივლისს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ მალხაზ კურტანიძე

ფინანსური დირექტორი _____ ალექსანდრე ჯანაშია

შპს ავერსი-რაციონალი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის
(ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
შემოსავალი			
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	4	22,626,228	31,293,716
მთლიანი მოგება		(14,003,578)	(17,422,698)
		8,622,650	13,871,018
მიწოდების ხარჯები			
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	5	(7,068,836)	(7,100,317)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)	6	(5,071,607)	(4,259,746)
		(3,517,793)	2,510,955
საპროცენტო შემოსავალი			
გაუფასურების ხარჯი		97,858	236,763
წმინდა მოგება/(ზარალი) საკურსო სხვაობიდან	11	(682,841)	(317,203)
მოგება/(ზარალი) დაზღვევამდე		219,204	(199,076)
		(3,883,572)	2,231,439
მოგების გადასახადის ხარჯი			
წმინდა მოგება/(ზარალი)		(18,988)	-
სხვა სრული შემოსავალი		(3,902,560)	2,231,439
სრული შემოსავალი/(ზარალი)		-	-
		(3,902,560)	2,231,439

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 5 ივლისს შემდეგი პირობების მიერ:

გენერალური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი

მალხაზ კურტანიძე

ალექსანდრე ჯანაშია

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

	შენიშვნა	31.12.2018	01.01.2018 გადაანგარიშებული
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	10,582,677	9,616,976
არამატერიალური აქტივები	8	461,152	482,391
სულ გრძელვადიანი აქტივები		11,043,829	10,099,367
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	9	7,205,836	5,887,496
გაცემული სესხები	10	1,148,396	1,209,957
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	11	9,133,282	14,782,862
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	235,718	160,739
სულ მიმდინარე აქტივები		17,723,232	22,041,054
სულ აქტივები		28,767,061	32,140,421
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საწესდები კაპიტალი		2,000	2,000
გაუნაწილებელი მოგება		11,998,658	18,901,218
სულ საკუთარი კაპიტალი		12,000,658	18,903,218
მიმდინარე ვალდებულებები			
გადასახდელი დივიდენდები		12,709,192	11,020,771
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	13	4,057,211	2,216,432
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		16,766,403	13,237,203
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		28,767,061	32,140,421

შპს ავერსი-რაციონალი

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	საკუთარი კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
31 დეკემბერი 2016	2,000	25,158,460	25,160,460
დივიდენდის განაწილება	-	(6,910,000)	(6,910,000)
სრული შემოსავალი	-	2,231,439	2,231,439
31 დეკემბერი 2017	2,000	20,479,899	20,481,899
სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება – ფასს 9			
ფინანსური ინსტრუმენტები (შენიშვნა 2)	-	(1,578,681)	(1,578,681)
გადაანგარიშებული ნაშთი 2018 წლის 1			
იანვრისთვის	2,000	18,901,218	18,903,218
დივიდენდის განაწილება	-	(3,000,000)	(3,000,000)
სრული ზარალი	-	(3,902,560)	(3,902,560)
31 დეკემბერი 2018	2,000	11,998,658	12,000,658

შპს ავერსი-რაციონალი

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება (ზარალი) დაბეგვრამდე		(3,883,572)	2,231,439
კორექტირებები:			
ცვეთა და ამორტიზაცია		1,071,628	1,088,715
გაუფასურების ხარჯი	10;11	682,841	317,203
მარაგების გაუფასურება	6	977,598	293,940
საპროცენტო შემოსავალი		(97,858)	(236,763)
ზარალი გრძელვადიანი აქტივების გასვლიდან		10,529	17,196
წმინდა (მოგება)/ზარალი საკურსო სხვაობიდან		(219,204)	199,076
მოგება/(ზარალი) საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავ		(1,458,038)	3,910,806
კაპიტალში ცვლილებამდე			
სამუშაო კაპიტალის ცვლილება			
მარაგების (ზრდა)/კლება		(2,295,938)	100,752
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების (ზრდა)/კლება		4,840,641	(2,675,916)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების ზრდა		1,496,915	19,086
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		2,583,580	1,354,728
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(1,247,003)	(279,563)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(32,650)	-
მიღებული პროცენტები		74,823	130,955
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(1,204,830)	(148,608)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
გადახდილი დივიდენდები		(1,311,579)	(1,114,500)
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		(1,311,579)	(1,114,500)
ფულადი სახსრების წმინდა ზრდა		67,171	91,620
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	12	160,739	88,885
საკურსო სხვაობის ცვლილების გავლენა		7,808	(19,766)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	12	235,718	160,739

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს „ავერსი-რაციონალი“ (შემდგომში კომპანია) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას, რომელიც დაარსდა 2002 წლის 11 იანვარს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია ჭირნახულის ქუჩა #14, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის ფარმაცევტული პროდუქტების წარმოება. კომპანია პროდუქციას ყიდის როგორც ადგილობრივ ბაზარზე, ისე საზღვარგარეთ.

კომპანიის მფლობელები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
პაატა კურტანიძე	60%	60%
ნიკოლოზ კურტანიძე	25%	25%
მალხაზ კურტანიძე	15%	15%
სულ	100%	100%

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ.

2.1 მომზადების საფუძვლები

ა) ანგარიშგების შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და ინტერპრეტაციების (მთლიანად ფასს-ების) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში კომპანია იყენებს გარკვეულ მნიშვნელოვან სააღრიცხვო შეფასებებს, როგორც ამას მოითხოვს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები. ფინანსური ანგარიშგების არეები, რომლისთვისაც ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში კომპანია იყენებს მნიშვნელოვან დაშვებებსა და შეფასებებს მოცემულია მე-3 შენიშვნაში.

ბ) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე. კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

გ) საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კომპანიის საქმიანობის უწყვეტობის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. კომპანიის ხელმძღვანელობასა და დამფუძნებლებს სურვილი აქვთ, განაგრძონ კომპანია საქართველოში. ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი რაიმე განუსაზღვრელობა, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კომპანიის საქმიანობის უწყვეტობას. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ უწყვეტობის პრინციპის გამოყენება შესაფერისია კომპანიისათვის.

2.2 ახალი ფასს-ების მიღება

ა) 2018 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები, და შესწორებები:

ახალი სტანდარტები, რომლებმაც გამოიწვია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და რომლის საფუძველზეც მომზადებულია 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქვემოთ:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები, და
- ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

კომპანია გადავიდა ფასს 9 და ფასს 15-ზე 2018 წლის 1 იანვრის თარიღით. კომპანიამ არ შეასწორა შესადარისი პერიოდის ინფორმაცია ახალ სტანდარტებზე, ფასს 9 და ფასს 15, გადასვლის გამო და შესაბამისად, შესადარისი პერიოდის ფინანსური ანგარიშგება არ არის გადაანგარიშებული. აღნიშნული სახით მოცემულ სტანდარტებზე გადასვლა გულისხმობს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტის აღიარებას სტანდარტის პირველადი გამოყენებისას (2018 წლის 1 იანვარი) კაპიტალის საწყის ნაშთში. კომპანიამ შეაფასა ფასს 9-ის მიღების გამო სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების გავლენა კაპიტალის საწყის ნაშთზე (2018 წლის 1 იანვარი) და შესაბამისად გაიზარდა გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი 1,578,681 ლარით. კომპანიის შეფასებით ფასს 15-ის მიღების გამო სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებას არ აქვს არსებითი გავლენა კაპიტალის საწყის ნაშთზე (2018 წლის 1 იანვარი) და შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს ახალი სტანდარტის დანერგვიდან გამომდინარე კორექტირებებს.

სხვა ახალ სტანდარტებს, ინტერპრეტაციებსა და შესწორებებს, რომელიც გამოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან არ გააჩნია გავლენა კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, რადგან არ არის კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებული ან არ შეესაბამება კომპანიის მიმდინარე სააღრიცხვო პოლიტიკას.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ პერიოდში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. სტანდარტები, რომლებიც სავარაუდოდ გავლენას მოახდენს კომპანიაზე ან რომელთა გავლენაც ამჟამად ფასდება, ასეთია:

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 იჯარა ჩაანაცვლებს არსებული იჯარის აღრიცხვის შემდეგ მეთოდურ მითითებებს: ბასს 17 ლიზინგი, IFRIC 4 განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას, SIC-15 საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება და SIC-27 გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას. იგი აუქმებს მოიჯარეთათვის არსებულ დღევანდელ ორმაგ სააღრიცხვო პრინციპს, რომელიც განასხვავებს ბალანსზე აღრიცხულ ფინანსურ იჯარას და ბალანსზე აღურიცხავ საოპერაციო იჯარას სანაცვლოდ, რჩება ერთი ბალანსზე აღრიცხვის მოდელი, რომელიც ჰკავს დღევანდელი ფინანსური იჯარის აღრიცხვის პრინციპს. იჯარის გამცემის აღრიცხვის პრინციპები არსებული პრაქტიკის შესაბამისი რჩება - ე.ი. იჯარის გამცემი განაგრძობს იჯარის კლასიფიკაციას ფინანსურ და საოპერაციო იჯარებად.

ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. კომპანია არ გეგმავს ამ სტანდარტის ადრე დანერგვას. კომპანია აფასებს მომავალში ფასს 16-ის გამოყენების მოსალოდნელ გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

2.3 ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ა) ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა

ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიას ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

ბ) ტრანზაქციები და ბალანსი

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები საწყისად აღიარდება ოპერაციის დღის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში ასახული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორის სხვაობები აისახება მოგებისა ან ზარალის ანგარიშგებაში. წლის ბოლოს კონვერტაცია არ ეხება არაფულად აქტივებს. არაფულადი აქტივები გადაიანგარიშება ოპერაციის შესრულების თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსით.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბერს და 1 იანვარს უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი	
	დოლარი	ევრო
კურსი 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის	2.6766	3.0701
კურსი 2018 წლის 1 იანვარი	2.5922	3.1044

2.4 შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან

კომპანია აღიარებს შემოსავალს დაპირებული საქონლის მომხმარებლებისთვის გადაცემისას, იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომლის მიღების უფლებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის გადაცემის სანაცვლოდ. კომპანია იყენებს ხუთ საფეხურიან მოდელს მომხმარებელთან გაფორმებული ყველა ხელშეკრულების მიმართ:

- მომხმარებლებთან ხელშეკრულების იდენტიფიცირება;
- სახელშეკრულებო ვალდებულებების დადგენა;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის მიკუთვნება სახელშეკრულებო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი სახელშეკრულებო ვალდებულებას შეასრულებს.

კომპანია შემოსავალს აღიარებს სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელზე “კონტროლი” მომხმარებელს გადაეცემა.

შესასრულებელი ვალდებულება და შემოსავლის აღიარების დროულობა

კომპანიის შემოსავლის ძირითად ნაწილს იღებს მზა პროდუქციის გაყიდვიდან, რომელიც აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, მაშინ როცა ხდება მოცემულ საქონელთან დაკავშირებული კონტროლის მომხმარებლისთვის გადაცემა. კონტროლის გადაცემა ძირითადად ხდება, როცა საქონელი გადაეცემა მომხმარებელს. ექსპორტის შემთხვევაში კონტროლი შესაძლოა გადავიდეს მომხმარებელზე, როგორც გაზაფხულის ისე მიღების ადგილში, რომელიც განსაზღვრულია მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე. კონტროლის გადაცემის მომენტის განსაზღვრისთვის კომპანია ეყრდნობა შემდეგ მსჯელობას: როგორც კი საქონელი მივა შეთანხმებულ ადგილზე, კომპანიას აღარ გააჩნია მოცემულ საქონელზე მფლობელობის უფლება, რომელიც ამასთანავე წარმოქმნის ფულადი სახსრების მიღების უფლებას და მოცემული საკითხი არ არის დაკავშირებული მნიშვნელოვან რისკებთან.

როდესაც კომპანია სხვა მხარეს (მაგალითად, დილერს ან დისტრიბუტორს) აწვდის პროდუქციას საბოლოო მომხმარებელზე მიყიდვის მიზნით, კომპანია აფასებს, აღნიშნულმა სხვა მხარემ მოიპოვა თუ არა პროდუქციაზე კონტროლი დროის მოცემულ მომენტში. სხვა მხარისთვის მიწოდებულ პროდუქციას შეიძლება კონსიგნაციის შეთანხმებით ფლობდეს ეს მხარე, თუ მას არ მოუპოვებია კონტროლი მოცემულ პროდუქციაზე. შესაბამისად, კომპანია სხვა მხარისთვის პროდუქციის მიწოდებისას არ აღიარებს ამონაგებს, თუ აღნიშნული მხარე პროდუქტს კონსიგნაციის შეთანხმების ფარგლებში ფლობს.

საკონტრაქტო ღირებულების განსაზღვრა

კომპანიის შემოსავლის ძირითადი საკონტრაქტო ღირებულება არის ფიქსირებული და შესაბამისად, თითოეული კონტრაქტიდან მისაღები შემოსავლის განსაზღვრა ხდება მოცემული ფიქსირებული ფასების მიხედვით.

როდესაც ხელშეკრულებით დაპირებული ანაზღაურება მოიცავს ცვალებად თანხას, კომპანია აფასებს ანაზღაურების იმ ოდენობა, რომლის მიღების უფლებასაც მოიპოვებს იგი დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ. ანაზღაურების ოდენობა შეიძლება იცვლებოდეს ფასდაკლების, სხვადასხვა სახის სპეციალური ფასდათმობის, კრედიტის, ფასის კონცესიის, საქმიანობის შედეგებზე დაფუძნებული ბონუსების, ჯარიმების ან სხვა მსგავსი მუხლების შედეგად.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

შესასრულებელ ვალდებულებებს შორის ღირებულების გადანაწილება

კომპანიის კონტრაქტების უმეტესი ნაწილი არის ფიქსირებულ ფასიანი. დიდი მოცულობის შეკვეთის შემთხვევაში ფასდაკლების შეთავაზებისას, ოპერაციის ფასი ერთეული პროდუქტისთვის გაიანგარიშება მთლიანი საკონტრაქტო ღირებულების გაყოფით პროდუქციის რაოდენობაზე.

გამოყენებული გათავისუფლება

კომპანიამ გამოიყენა ქვემოთ მოცემული გათავისუფლება:

- არ განიხილავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, როდესაც აქტივზე მომხმარებლისთვის კონტროლის გადაცემის თარიღსა და მიღებული ანაზღაურების თარიღებს შორის სხვაობა არის ერთ წელზე ნაკლები; და
- ხელშეკრულების გაფორმების დამატებითი დანახარჯები ხარჯებში აღიარდება მათი გაწევისას, თუ აქტივის ამორტიზაციის პერიოდის ხანგრძლივობა ერთ წელს არ აღემატება.

2.5 იჯარა

იჯარა აღიარდება ფინანსურ იჯარად თუ ხორციელდება აქტივთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკის და სარგებლის გადაცემა. სხვა დანარჩენი იჯარა კლასიფიცირდება როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის გადასახადების აღიარება ხდება ხარჯის სახით იჯარის ვადაზე დარიცხვის წრფივი მეთოდით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვა სქემა უფრო ზუსტად ასახავს საიჯარო აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების სისტემატურობას. პირობითი საიჯარო გადასახადის აღიარება ხდება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გაიწია.

2.6 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც კომპანია გამოაცხადებს დივიდენდს. საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების/ვალდებულებების აღიარება.

2.7 გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა

გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში რა პერიოდშიც წარმოიქმნება მავალდებულებელი მოვლენა. მავალდებულებელ მოვლენას წარმოადგენს ქმედება ან ფაქტი, რომელიც საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განაპირობებს გადასახადის გადახდას. წინასწარ გადახდილი გადასახადები, რომლიდანაც მოსალოდნელია მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღიარდება აქტივად.

2.8 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალების ერთეულის საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. თვითღირებულების კომპონენტები მოიცავს შეძენის ფასსა და უშუალოდ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად. შემდგომი დანახარჯები ჩაირთვება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება, როგორც დამოუკიდებელი აქტივი, მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაძლებელია აღნიშნული ტიპის დანახარჯისაგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ყველა სახის სხვა დანახარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე ტიპის რემონტთან, აღიარდება როგორც ხარჯი მისი გაწევის პერიოდში.

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება ისტორიულ ღირებულებას, დაგროვილ ცვეთასა და გაუფასურების ზარალს შორის სხვაობის თანხით. ცვეთა ერიცხება აღნიშნულ აქტივთა ჯგუფს, მთლიანად მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. კომპანია იყენებს ცვეთის წრფივი დარიცხვის მეთოდს ძირითადი საშუალებების ყველა ჯგუფისათვის.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

სასარგებლო მომსახურების პერიოდი და ცვეთის მეთოდი მიმოიხილება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ღირებულების ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით, პერსპექტიულ საფუძველზე. იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალებების თითოეულ კომპონენტს გააჩნია განსხვავებული ექსპლუატაციის პირობები, მაშინ ამდაგვარი აქტივთა ჯგუფი აღირიცხება ინდივიდუალურად.

ძირითადი საშუალებების ჯგუფების სასარგებლო მომსახურების ვადები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სასარგებლო მომსახურების ვადა (წელი)	
მანქანა-დანადგარები	2-32
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	2-20
ოფისის აღჭურვილობა	14-26

ძირითადი საშუალების ობიექტის აღიარება წყდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

2.9 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების სასრული ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების ვადაზე, რომელიც შეადგენს 2-28 წელს. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების უსასრულო ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო წლის ბოლოს.

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული წმინდა ანაზღაურების სხვაობით.

2.10 მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს კომპანია გადახედავს მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება იმისათვის, რომ განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი. თუ შეუძლებელია ცალკეული აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრა, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ არსებობს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ცალკეულ ერთეულებზეც, ან სხვა შემთხვევაში, ისინი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უმცირეს ჯგუფზე, რომლისთვისაც შეიძლება განისაზღვროს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი.

განუსაზღვრელი სასარგებლო გამოყენების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები, ან ის არამატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოყენებისთვის ჯერ არ არის ხელმისაწვდომი, გაუფასურების გამოსავლენად მოწმდება მინიმუმ წელიწადში ერთხელ, და აგრეთვე მაშინ, როდესაც აქტივის გაუფასურების ნიშნები არსებობს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

ანაზღაურებადი ღირებულება არის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დასაბეგრი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივითვის დამახასიათებელ რისკებს, რომლისთვისაც არ დაკორექტირებულა სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადები.

თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ანაზღაურებადი ღირებულება შეფასებულია, როგორც მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები, მაშინ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

თუ გაუფასურების ზარალი შემდგომში შებრუნდება, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება გაიზრდება და შეადგენს მისი ანაზღაურებადი ღირებულების გადასინჯულ ოდენობას, მაგრამ ისე, რომ გაზრდილი საბალანსო ღირებულება არ აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა, წინა წლებში აქტივზე (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულზე) გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. გაუფასურების ზარალის შებრუნების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში.

2.11 მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომ თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება მოიცავს შემენის, გადამუშავების და სხვა ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მარაგების ტრანსპორტირებასა და დასაწყობებასთან. მარაგების თვითღირებულება მცირდება მიღებული ფასდაკლებით.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების გადამუშავების დანახარჯები მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებული პროდუქციის ერთეულის წარმოებასთან. ასევე, მოიცავს სისტემატურად გასანაწილებელ მუდმივ და ცვლად ზედნადებ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულია ნედლეულისა და მასალების მზა პროდუქციად გარდაქმნის, გადამუშავების პროცესში. მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც წარმოების მოცულობის ცვლილებასთან მიმართებაში უცვლელი რჩება. ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯები ისეთი არაპირდაპირი საწარმოო დანახარჯებია, რომლებიც იცვლება წარმოების მოცულობის ცვლილებების პირდაპირპროპორციულად.

მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯების განაწილება სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების კონვერსიის დანახარჯებზე ხდება საშუალო საწარმოო სიმძლავრის მიხედვით. საშუალო საწარმოო სიმძლავრე არის წარმოების ისეთი დონე, რომლის მიღწევაც საშუალოდ მოსალოდნელია რამდენიმე საწარმოო პერიოდის ან სეზონის განმავლობაში წარმოების ნორმალურ პირობებში, საწარმოო სიმძლავრეების გეგმური შენახვის ზარალის გათვალისწინებით. კომპანია იყენებს წარმოების ფაქტობრივ დონეს, თუ იგი უახლოვდება წარმოების საშუალო სიმძლავრეს. წარმოებული პროდუქციის ერთეულზე მისაკუთვნილებელი მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯების თანხა არ იზრდება დაბალი მწარმოებლურობის ან მოწყობილობების მოცდენების გამო. გაუნაწილებელი ზედნადები ხარჯები ჩაითვლება იმ პერიოდის ხარჯებად, რომელშიც იქნა გაწეული. საანგარიშგებო პერიოდში, რომლისთვისაც დამახასიათებელია წარმოების განსაკუთრებულად მაღალი დონე, პროდუქციის ერთეულზე მიკუთვნილებელი მუდმივი საწარმოო ზედნადები ხარჯების თანხა იმ ოდენობით მცირდება, რომ არ მოხდეს სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შეფასება თვითღირებულებაზე მაღალი თანხით. ცვლადი საწარმოო ზედნადები ხარჯების განაწილება პროდუქციის ერთეულზე ხდება საწარმოო სიმძლავრეების ფაქტობრივი გამოყენების მიხედვით.

გაყიდვის შემთხვევაში მარაგები აღიარდება ხარჯად იმ პერიოდში, როდესაც აღიარდება მისი შესაბამისი შემოსავალი. მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება შესაბამისი პარტიის ინდივიდუალური დანახარჯებით. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერის თანხებიც აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ხდება ჩამოწერა ან ადგილი აქვს დანაკარგებს. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულების გაზრდით გამოწვეული ნებისმიერი ჩამოწერის უკუგატარების თანხა ზრდის გაუფასურებული მარაგების საბალანსო ღირებულებას განახლებულ ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებასა და თვითღირებულებას შორის უმცირეს თანხამდე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

2.12 ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას წარსული მოვლენის გამო აქვს მიმდინარე (იურიდიული თუ არაკონტრაქტული) ვალდებულება, მოსალოდნელია, რომ კომპანიას მოეთხოვება ამ ვალდებულების გასტუმრება და შესაძლებელია ვალდებულების ოდენობის სათანადო სიზუსტით განსაზღვრა.

ანარიცხებად აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს იმ თანხის ყველაზე ზუსტ შეფასებას, რომელიც საჭირო იქნება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის, ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და გაურკვევლობების გათვალისწინებით. როდესაც ანარიცხები ფასდება მიმდინარე ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება (თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მასზე არსებითია).

თუ ანარიცხების დაფარვისთვის საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ნაწილობრივ ან მთლიანად მიღება მესამე მხარისგან არის მოსალოდნელი, მისაღები თანხის აღიარება აქტივად ხდება მაშინ, როდესაც ფაქტობრივად გარანტირებულია ანაზღაურების მიღება და მისაღები თანხის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია.

2.13 პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა განმარტებულია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

2.14 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

ფასს 9-მ ჩაანაცვლა ბასს 39 – ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება. ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით ფინანსური აქტივები შეიძლება დაკლასიფიცირდეს სამ კატეგორიად – „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, ცვლილებების მოგებაში ან ზარალში ასახვით“, „რეალური ღირებულებით შეფასებული, ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით“. 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9 სტანდარტებზე გადასვლის თარიღისთვის), კომპანიის ხელმძღვანელობამ შეაფასა, თუ რომელი ბიზნეს მოდელი შეესაბამება კომპანიის ფინანსურ აქტივებს და ყველა აქტივი დააკლასიფიცირა შემდეგ კატეგორიად „ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი“.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი

მოცემული აქტივები ძირითადად წარმოიქმნება მომხმარებლებისთვის საქონლისა და მომსახურების მიწოდებიდან (მაგ. სავაჭრო მოთხოვნები), ასევე მოიცავს სხვა სახის ფინანსურ აქტივებს, რომლის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირს და მასზე დარიცხულ პროცენტს. ისინი საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან ან გამოშვებასთან და შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, შემცირებული გაუფასურების რეზერვის მოცულობით.

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი აღიარებულია პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის საფუძველზე, რომლის მიხედვით არსებობის მანძილზე სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება რეზერვების მატრიცის გამოყენებით. კომპანია საკრედიტო ზარალის წარსულ მონაცემებს იყენებს ფინანსური აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად. კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან,

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

რათა განისაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. სავაჭრო მოთხოვნები აღრიცხულია წმინდა ღირებულებით, რომლის გაუფასურების რეზერვიც აღრიცხულია განცალკევებულ ანგარიშზე ხარჯის კორესპოდენციით, რომელიც აღიარებულია ხარჯად მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. კომპანია სავაჭრო მოთხოვნების სრულ ღირებულებას ჩამოწერს რეზერვის მოცულობაზე, როდესაც განსაზღვრავს რომ სავაჭრო მოთხოვნა აღარ ექვემდებარება დაბრუნებას.

გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე აღიარდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით. კომპანია ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ფინანსური აქტივის საწყის აღიარებასთან შედარებით. იმ შემთხვევაში თუ ადგილი არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, კომპანია აფასებს 12 თვის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს სრულ საპროცენტო შემოსავალს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შემთხვევაში, ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღიარდება სრული საპროცენტო შემოსავალი. საკრედიტოდ გაუფასურებული სესხებისთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღიარდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.

ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, გაცემულ სესხებს და ფული და ფულის ეკვივალენტებს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს საღარიბოში არსებულ ფულს, მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, სხვა მოკლევადიან მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს, რომლის დასრულების ვადაც განისაზღვრება სამი ან ნაკლები თვით.

ფინანსური ვალდებულებები

მიზნიდან გამომდინარე კომპანია მის ფინანსურ ვალდებულებებს აკლასიფიცირებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად. 2018 წლის 1 იანვრისთვის (ფასს 9 სტანდარტებზე გადასვლის თარიღისთვის) კომპანიას ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირებული აქვს „სხვა ფინანსური ვალდებულებების“ კატეგორიაში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

2.15 საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდების ცვლილება შესაძლებელია მხოლოდ დამფუძნებლების გადაწყვეტილების საფუძველზე. ავტორიზებული კაპიტალი აღიარდება როგორც საწესდებო კაპიტალი იმ მოცულობით, რა მოცულობითაც კაპიტალი შეესაბამება დამფუძნებლების მიერ. საწესდებო კაპიტალი აღიარდება დამფუძნებლების შენატანების რეალური ღირებულებით.

2.16 დივიდენდები

დივიდენდების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც წარმოშობილია მათი გადახდის იურიდიული მოვალეობა. დივიდენდები ს როგორც ვალდებულება და შესაბამისი თანხით მცირდება კაპიტალი. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცებამდე გამოქვეყნებული დივიდენდები განიმარტება ბალანსის შემდგომ მოვლენებში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაგრძელება)

2.17 ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რაც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს. ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა ან ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს კომპანიის ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

3.1 ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები

როგორც ზემოთ აღინიშნა, კომპანია გადახედავს ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადებს ანგარიშგების ყოველი წლიური პერიოდის ბოლოს. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა განიხილავს მოსალოდნელ გამოყენებას, სავარაუდო ტექნიკურ მოძველებას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, რომელშიც ხდება აქტივის გამოყენება. ჩამოთვლილი პირობებისა თუ შეფასებების სისტემის ნებისმიერმა ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს მომავალი ცვეთის განაკვეთის კორექტირება. საანგარიშგებო წლის განმავლობაში კომპანიას არ შეუცვლია თავისი ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადები.

3.2 ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების გადაუხდელობის ალბათობას. შემდეგ მოცემული ალბათობა მრავლდება მოსალოდნელ დანაკარგებზე, რომელიც გამოწვეულია ხელშეკრულების შეუსრულებლობის რისკიდან, რათა განისაზღვროს ფინანსური აქტივების მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. მომავალ პერიოდთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობებიდან გამომდინარე ფაქტიური შედეგი შესაძლებელია მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს იმ შედეგისგან, რომელიც აღრიცხულია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. შემოსავალი

შემოსავალი 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
შემოსავალი ადგილობრივი ბაზრიდან	17,772,470	28,774,191
შემოსავალი ადგილობრივი ბაზრიდან	4,853,758	2,519,525
სულ	22,626,228	31,293,716

5. მიწოდების ხარჯები

მიწოდების ხარჯები 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
ხელფასი	(6,628,508)	(6,936,561)
სხვა	(440,328)	(163,756)
სულ	(7,068,836)	(7,100,317)

6. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2018	2017
ხელფასი	(1,644,765)	(1,713,046)
მარაგების გაუფასურება	(977,598)	(293,940)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(630,001)	(463,125)
პროფესიული მომსახურება	(347,681)	(386,157)
მივლინება	(209,068)	(84,302)
იჯარა	(201,743)	(179,118)
მიმდინარე რემონტი და ხელშეწყობა	(196,727)	(163,064)
კომუნალური	(171,846)	(114,342)
გადასახადები გარდა მოგების გადასახადისა	(143,394)	(244,914)
ქველმოქმედება	(137,000)	(112,500)
სხვა ხარჯები	(411,784)	(505,238)
სულ	(5,071,607)	(4,259,746)

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

7. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	ქონების კეთილმოწყობა	მანქანა- დანადგარები	საოფისე აღჭურვილობა	სულ
31.12.2016	313,600	14,557,804	1,283,246	16,154,650
შემოსვლა	-	249,401	30,162	279,563
გასვლა	-	(82,789)	(44,435)	(127,224)
01.01.2018	313,600	14,724,416	1,268,973	16,306,989
შემოსვლა	2,887	1,936,155	54,927	1,993,969
გასვლა	-	(70,021)	(77,508)	(147,529)
31.12.2018	316,487	16,590,550	1,246,392	18,153,429
ისტორიული ღირებულება				
31.12.2016	(92,579)	(4,961,021)	(712,863)	(5,766,463)
ცვეთა	(18,783)	(901,201)	(114,889)	(1,034,873)
გასულების დაგროვილი ცვეთა	-	72,396	38,927	111,323
01.01.2018	(111,362)	(5,789,826)	(788,825)	(6,690,013)
ცვეთა	(14,149)	(914,891)	(89,624)	(1,018,664)
გასულების დაგროვილი ცვეთა	-	70,021	67,904	137,925
31.12.2018	(125,511)	(6,634,696)	(810,545)	(7,570,752)
წმინდა საბალანსო ღირებულება				
01.01.2018	202,238	8,934,590	480,148	9,616,976
31.12.2018	190,976	9,955,854	435,847	10,582,677

8. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

თვითღირებულება	საოპერაციო პროგრამა	სხვა	სულ
31.12.2016	698,009	157,225	855,234
გასვლა	(8,080)	-	(8,080)
01.01.2018	689,929	157,225	847,154
შემოსვლა	32,380	270	32,650
გასვლა	-	(3,477)	(3,477)
31.12.2018	722,309	154,018	876,327
დაგროვილი ცვეთა			
31.12.2016	(255,164)	(62,542)	(317,706)
ცვეთა	(45,282)	(8,560)	(53,842)
გასვლა	6,785	-	6,785
01.01.2018	(293,661)	(71,102)	(364,763)
ცვეთა	(45,150)	(7,814)	(52,964)
გასვლა	-	2,552	2,552
31.12.2018	(338,811)	(76,364)	(415,175)
საბალანსო ღირებულება			
01.01.2018	396,268	86,123	482,391
31.12.2018	383,498	77,654	461,152

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარიში)

9. მარაგები

მარაგები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
მზა პროდუქცია	997,177	1,926,356
დაუმთავრებელი წარმოება	407,058	-
ნედლეული	2,920,002	1,553,157
სხვა	2,881,599	2,407,983
სულ	7,205,836	5,887,496

10. გაცემული სესხები

გაცემული სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018 გადაანგარიშებული
გაცემული სესხი	2,908,791	2,788,638
გაუფასურების რეზერვი	(1,760,395)	(1,578,681)
სულ	1,148,396	1,209,957

კომპანიას აქვს გაცემული სესხი არარეზიდენტ ფიზიკურ პირზე. სესხი უზრუნველყოფილია ბაქოში არსებული უძრავი ქონებით. ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად დარიცხული პროცენტი გადასახდელია ყოველთვიურად, ხოლო ძირი - ხელშეკრულების ვადის ბოლოს (ხელშეკრულების ვადის გაგრძელებამდე 2018 წლის 10 დეკემბერი).

2018 წლის 1 იანვრისთვის კომპანიას ქონდა 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების საპროცენტო მოთხოვნები. კომპანია სესხის ვადაგადაცილების სტატუსს განიხილავს, როგორც სახელშეკრულებო პირობების შეუსრულებლობის ძირითად მაჩვენებელს. კომპანიამ განიხილა ქვემოთ მოცემული ფაქტორების კომბინირებული ეფექტი:

- ა) - ემიტენტის ან მსესხებელი საწარმოს მნიშვნელოვანი ფინანსური სიმძნელები;
- ბ) სახელშეკრულებო პირობების დარღვევა, როგორცაა, მაგალითად ძირი თანხის ან პროცენტის გადაუხდელობა, ან გადახდის ვადაგადაცილება;
- გ) მოსალოდნელი ხდება, რომ მსესხებელი დაიწყებს გაკოტრებას;
- დ) უზრუნველყოფის ღირებულების შეფარდება სესხის თანხასთან;

და გაცემული სესხი განიხილა, როგორც საკრედიტოდ გაუფასურებული 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ფასს 9-ის მოთხოვნების მიხედვით. კომპანიამ 2018 წელს საპროცენტო შემოსავალი აღიარა წმინდა დარიცხვის საფუძველზე.

2018 წლის 24 დეკემბერს განაახლა სესხის ხელშეკრულების პირობები და სესხის ხელშეკრულების დასრულების თარიღად განისაზღვრა 2019 წლის 24 დეკემბერი. კომპანიამ გაცემული სესხი განიხილა, როგორც საკრედიტოდ გაუფასურებული 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კომპანიამ ხელშეკრულების პირობების მოდიფიცირება არ განიხილა, როგორც გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტის საფუძველი. კომპანიამ გადაიანგარიშა სესხის საბალანსო ღირებულება და აღიარა მოდიფიცირებით განპირობებული ზარალი.

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

10. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018
1 იანვარი ბასს 39 მიხედვით	-
გადაანგარიშებული გაუნაწილებელ მოგებაზე ასახვით	(1,578,681)
გაუფასურების რეზერვის საწყისი ნაშთი	(1,578,681)
ხელშეკრულების მოდიფიცირებით განპირობებული ზარალი	(181,714)
31 დეკემბერი	(1,760,395)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისათვის მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დეფიციტის შეფასება ასახავს იმ ფულად ნაკადებსაც, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია უზრუნველყოფიდან, რომლებიც სახელშეკრულებო პირობების ნაწილია და კომპანია ცალკე არ აღიარებს. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დეფიციტის შეფასება ასახავს იმ ფულადი ნაკადების ოდენობას და მიღების ვადებს, რომლის მიღება მოსალოდნელია უზრუნველყოფის სახით გამოყენებულ აქტის აღსრულებით და გაყიდვის დანახარჯების გამოკლებით, იმის მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა უზრუნველყოფის აღსრულება (ანუ მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებაში გათვალისწინებულია უზრუნველყოფის აღსრულების ალბათობა და ამის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი ნაკადები).

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
ფინანსური აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები	11,734,911	16,662,614
საექვო ვალების რეზერვი	(3,305,470)	(2,804,343)
წმინდა ფინანსური მოთხოვნები	8,429,441	13,858,271
გადახდილი ავანსები	702,794	924,526
მოთხოვნები თანამშრომლების მიმართ	1,047	65
წმინდა მოთხოვნები	9,133,282	14,782,862

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას დაფარვის მოკლე ვადის გამო. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში ფინანსური მოთხოვნების ვალუტის შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 14.

კომპანია ფასს 9-ზე გადასვლისთვის იყენებს გამარტივებულ მეთოდს, რათა განსაზღვროს სავაჭრო მოთხოვნების და საკონტრაქტო აქტივების არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი. იმისათვის, რათა განისაზღვროს მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგი ჯგუფურად, სავაჭრო მოთხოვნები და საკონტრაქტო აქტივები დაჯგუფდა მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ხანდაზმულობის მიხედვით. საკონტრაქტო აქტივებს აქვს სავაჭრო მოთხოვნების მსგავსი რისკიანობის მახასიათებელი.

მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთები ეფუძნება კომპანიის ბოლო სამი წლის საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილებას. ისტორიული მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის განაკვეთი დაკორექტირდა არსებული და სამომავლო მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებით, რომელიც გავლენას ახდენს კომპანიის მომხმარებლებზე. კომპანია ითვალისწინებს მთლიანი შიდა პროდუქტის, უმუშევრობის და ინფლაციის დონეს, როგორც ძირითად მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს, იმ ქვეყნისთვის სადაც კომპანია საქმიანობს.

კომპანია არ აღიარებს დაკავშირებული მხარეების მიმართ არსებული მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვს, რადგან კომპანიას არ გააჩნია აღნიშნული მოთხოვნების საკრედიტო გაუფასურების გამოცდილება.

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

11. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო მოთხოვნების ვადაგადაცილება და მოსალოდნელი გაუფასურების დანაკარგის ანარიცხი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული მიმდინარე მოთხოვნები	5,773,500	12,904,807
არადაკავშირებულ მხარეებთან არსებული მოთხოვნები:	-	-
მიმდინარე	1,764,571	954,105
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	759,752	-
31-90 დღის ვადაგადაცილება	769,493	-
91-180 დღის ვადაგადაცილება	11,912	-
181-365 დღის ვადაგადაცილება	575	34,044
1 წელზე მეტი ვადაგადაცილება	2,655,108	2,769,658
სულ	11,734,911	16,662,614
გაუფასურების რეზერვი	(3,305,470)	(2,804,343)
წმინდა მოთხოვნები	8,429,441	13,858,271

სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
1 იანვარი	(2,804,343)	(2,528,453)
მიმდინარე პერიოდის გაუფასურების ხარჯი	(501,127)	(317,203)
ჩამოწერა	-	41,313
სულ 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(3,305,470)	(2,804,343)

12. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
ფული ბანკში ეროვნულ ვალუტაში	107,035	112,772
ფული ბანკში უცხოურ ვალუტაში	117,159	29,936
შეზღუდული ფული	11,524	18,031
სულ	235,718	160,739

13. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო ვალდებულებები	3,109,652	1,271,182
გადასახდელი ხელფასები	762,636	789,620
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,872,288	2,060,802
საგადასახადო ვალდებულებები	184,923	155,630
სულ	4,057,211	2,216,432

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება შეესაბამება მათ რეალურ ღირებულებას დაფარვის მოკლე ვადის გამო. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში ფინანსური ვალდებულებების ვალუტის და დაფარვის ვადიანობის შესახებ ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 14.

14. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საკრედიტო რისკი
- საპროცენტო რისკი
- უცხოური ვალუტის რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი

სხვა საქმიანობებთან ერთად კომპანია დგას ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან წარმოქმნილ რისკების წინაშე. ეს განმარტებითი შენიშვნა აღწერს კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკებსა და პროცედურებს რისკების მართვისათვის და რისკების შეფასების მეთოდებს. ამ რისკებთან დაკავშირებული დამატებითი რაოდენობრივი ინფორმაცია წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. წინა პერიოდის შემდეგ არ მომხდარა არსებითი ცვლილება რისკების მართვისა და შეფასების მეთოდებში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების მთავარი მიზანია კომპანიის ფინანსური უზრუნველყოფა. კომპანიას გააჩნია ისეთი ფინანსური აქტივები როგორიცაა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები, გაცემული სესხები, ფული და ფულის ეკვივალენტები.

ფინანსური ინსტრუმენტების ძირითადი კატეგორიები 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
ფინანსური აქტივები		
გაცემული სესხი გაუფასურების გამოკლებით	1,148,396	1,209,957
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები გაუფასურების გამოკლებით	8,429,441	13,858,271
ფული და ფულის ეკვივალენტები	235,718	160,739
სულ ფინანსური აქტივები	9,813,555	15,228,967

	31.12.2018	01.01.2018
ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,872,288	2,060,802
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,872,288	2,060,802

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის მოითხოვება რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: აქტიურ ბაზარზე იდენტური ერთეულის კოტირებული ფასების გამოყენებით (არაკორექტირებული);
- დონე 2: თუ ასეთი ფასი არ არსებობს, სხვა პირდაპირი ან არაპირდაპირი ემპირიული მონაცემების მიხედვით, როგორიცაა ისეთი ბაზრის კოტირებული ფასი, რომელიც არ არის აქტიური იმ იდენტური ერთეულისათვის, რომელსაც სხვა მხარე ფლობს, როგორც აქტივს;
- დონე 3: არასაბაზრო მონაცემების საფუძველზე. თუ პირველ და მეორე დონეებში აღწერილი ემპირიული ფასები არ არსებობს, მაშინ ხდება შეფასების სხვა მეთოდების გამოყენება.

რეალური ღირებულების კლასიფიკაცია დონეებად დამოკიდებულია გამოყენებული ინფორმაციის დონეზე და რეალური ღირებულების გაანგარიშებაში მის მნიშვნელობაზე. დონეებს შორის გადატანა აისახება იმ პერიოდში, როდესაც ადგილი აქვს ასეთ მოვლენას.

14. ფინანსური ინსტრუმენტები -რისკების მართვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო რეალურ ღირებულებას განსაზღვრავს ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასებების მეთოდების გამოყენებით. რეალური ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველო კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისათვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალურ ღირებულებას. კომპანია ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების შესაფასებლად.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეალური ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის. კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომელიც არის ლიკვიდური და ხასიათდება მოკლევადიანობით, უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

გაცემული სესხების მესამე დონის მიხედვით შეფასებული რეალური ღირებულება ეფუძნება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას. დისკონტირების განაკვეთი შეადგენს 7%, რომელიც ემთხვევა საბაზრო განაკვეთს.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

კაპიტალის მართვა

კომპანია თავის კაპიტალთან დაკავშირებულ რისკს მართავს იმისათვის, რომ უზრუნველყოს ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა და ამავდროულად დაინტერესებული მხარეების უკუგების მაქსიმიზაცია, მოზიდული და საკუთარი კაპიტალის ოპტიმალური ბალანსის დაცვის გზით. კომპანიის ხელმძღვანელობა რეგულარულად მიმოიხილავს კაპიტალის სტრუქტურას. ასეთი განხილვების ფარგლებში, კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ კომპანია აბალანსებს მთლიანი კაპიტალის სტრუქტურას დივიდენდების გაცემით, აღებული სესხის თანხით კაპიტალის ზრდით და არსებული სესხების დაფარვით.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის ხელმძღვანელობას გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე, პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება კომპანიის ფინანსური მხარისთვის. კომპანიის ხელმძღვანელობა ღებულობს ყოველთვიურ ანგარიშგებას ფინანსური სამსახურისგან, მიმოიხილავს დასახული მიზნებისა და პოლიტიკის შესრულებისათვის განხორციელებული პროცესების ეფექტურობას. კომპანიის შიდა აუდიტორები დამატებით მიმოიხილავენ რისკების მართვის პოლიტიკას, პროცესებს და წარუდგენენ კომპანიის ხელმძღვანელობას თავის მოსაზრებას.

კომპანიის ხელმძღვანელობის მთავარი მიზანი არის დაიცვას კომპანია რისკის მიუღებელი დონისაგან და საშუალება მისცეს მას მიაღწიოს საქმიანობის მიზანს. აღნიშნულ პოლიტიკასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

14. ფინანსური ინსტრუმენტები -რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარკვეული ოპერაციები. კომპანია არ იყენებს არანაირ წარმოებულ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის მართვისთვის.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018		01.01.2018	
	დოლარი	ევრო	დოლარი	ევრო
ფინანსური აქტივები				
გაცემული სესხი გაუფასურების გამოკლებით	1,148,396	-	2,788,638	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები				
გაუფასურების გამოკლებით	2,648,540	-	948,816	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები	56,488	60,671	29,936	-
სულ ფინანსური აქტივები	3,853,424	60,671	3,767,390	-

	31.12.2018		01.01.2018	
	დოლარი	ევრო	დოლარი	ევრო
ფინანსური ვალდებულებები				
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,694,066	1,210,344	831,555	353,898
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,694,066	1,210,344	831,555	353,898

წმინდა ფინანსური პოზიცია	2,159,358	(1,149,673)	2,935,835	(353,898)
---------------------------------	------------------	--------------------	------------------	------------------

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კომპანიის მგრძნობელობას შესაბამისი უცხოური ვალუტების ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაფასებას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით. გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულების მიხედვით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	აშშ დოლარი/ლარი + 20%	აშშ დოლარი/ლარი - 20%	ევრო/ლარი + 20%	ევრო/ლარი - 20%
მოგება/(ზარალი) 2018	431,872	(431,872)	(229,935)	229,935
მოგება/(ზარალი) 2017	587,167	(587,167)	(70,780)	70,780

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. კომპანიას არ აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ფულადი ზარალის მიღების რისკი დებიტორის ან სხვა კონტრაგენტის მიერ კრედიტორული დავალიანების არდაფარვის შემთხვევაში. კომპანიას საფრთხეს საკრედიტო რისკთან დაკავშირებით განაპირობებს თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლები.

14. ფინანსური ინსტრუმენტები -რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომპანიის საკრედიტო რისკი, ძირითადად განპირობებულია სავაჭრო მოთხოვნებიდან, გაცემული სესხებიდან, ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან (გარდა ნაღდი ფულისა).

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს გარკვეული პრინციპების საფუძველზე, რომლებიც ითვალისწინებს ცალკეული კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობის საფუძველიან ანალიზს, კონტრაგენტის დიდძალი დავალიანების თავიდან აცილებას, ყველა დაუფარავი საკრედიტო თანხის დაფარვის მკაცრ კონტროლს და პრობლემური ფინანსური აქტივების ინტენსიურ მართვას.

საკრედიტო რისკის მონიტორინგის მიზნით, კომპანია მომხმარებლებს აერთიანებს მათი ვადაგადაცილების სტატუსის მიხედვით. საკრედიტო რისკის სამართავად კომპანია განიხილავს შემდეგ ფაქტორებს: მომხმარებელი ბითუმად მოვაჭრეა თუ საცალოდ, მომხმარებლების გეოგრაფიულ განაწილებას და წარსულში ფინანსური სიძნელეების არსებობას. მაღალრისკიანი მომხმარებლები გაერთიანებულია შეზღუდულ მომხმარებელთა ჯგუფში და მათზე რეალიზაცია ხორციელდება წინასწარი ანაზღაურების საფუძველზე. ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	31.12.2018	01.01.2018
გაცემული სესხი	1,148,396	1,209,957
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები გაუფასურების გამოკლებით	8,429,441	13,858,271
ფული და ფულის ეკვივალენტები	224,194	142,708
სულ	9,802,031	15,210,936

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკში იგულისხმება საკმარისი ფინანსური რესურსის არ არსებობა, რათა მოხდეს სესხების გასტუმრება და სხვა ფინანსური ვალდებულებების დაფარვა შესაბამის ვადაში. ლიკვიდურობის რისკის მართვისთვის კომპანია ახორციელებს სისტემატურ ზედამხედველობას მოსალოდნელ მომავალ ფულად ნაკადებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესის ნაწილს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების კატეგორიების ლიკვიდურობის ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი დაფარვა. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები შესაძლოა არ შეესაბამებოდეს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი ინფორმაცია მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც უთითებს ხელშეკრულების მიხედვით დარჩენილ მთლიან დაუდისკონტირებელ გადახდებს საპროცენტო დავალიანების ჩათვლით. ლიკვიდურობის ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ერთ წელზე ნაკლები	31.12.2018	01.01.2018
პროცენტის არმქონე ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	3,872,288	2,060,802
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,872,288	2,060,802

შპს ავერსი-რაციონალი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

15. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს მფლობელებს, საერთო მფლობელობაში არსებულ კომპანიებს, ერთობლივ და მეკავშირე საწარმოებს. როდესაც ხდება დაკავშირებულ მხარესთან ურთიერთობის ანალიზი, გაითვალისწინება არა მხოლოდ ურთიერთობის იურიდიული ფორმა, არამედ მისი არსი.

ოპერაციები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	ურთიერთობის სახე	31.12.2018	01.01.2018
	საერთო კონტროლს		
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	დაქვემდებარებული კომპანიები	5,773,500	12,904,807
გადასახდელი დივიდენდები	დამფუძნებლები	12,709,192	11,020,771
	ურთიერთობის სახე	2018	2017
	საერთო კონტროლს		
შემოსავლები	დაქვემდებარებული კომპანიები	18,032,797	28,809,782
	საერთო კონტროლს		
სერვისის შეძენები	დაქვემდებარებული კომპანიები	375,161	340,540

უმაღლესი ხელმძღვანელობის შრომის ანაზღაურება 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის შეადგენდა შესაბამისად 812,000 და 812,000 ლარს.

16. პირობითი ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულებები - 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანია წარმოადგენდა დაკავშირებული მხარის - შპს ავერსი-ფარმას მიერ აღებული სესხების გარანტორს.

სასამართლო დავები - 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით კომპანიას არ გააჩნია არსებითი სასამართლო დავები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ მოხდება არანაირი მატერიალური დანაკარგის წარმოქმნა, შესაბამისად არანაირი ანარიცხი არ არის შექმნილი სასამართლო დავებთან დაკავშირებით.

გადასახდები - საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში შესაძლოა განხორციელდეს სხვადასხვა ინტერპრეტაციები და ცვლილებები. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობის საგადასახადო ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების ინტერპრეტაციებისაგან, კომპანიას ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ და კომპანიას დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, საურავები, პროცენტები. კომპანიას მიაჩნია რომ ყველა გადასახადი გადახდილი აქვს და შესაბამისად, არანაირი ანარიცხი არ წარადგინა ფინანსურ ანგარიშგებაში. სასაგადასახო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ კომპანიის ოპერაციები 3 წლის განმავლობაში.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2016 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით პერიოდში დაგროვილი მოგება, რომლისთვის გადახდილია მოგების გადასახადი, არ ექვემდებარება განმეორებით დაბეგვრას. 2018 წლის 31 დეკემბრის და 1 იანვრის მდგომარეობით პირობითი მოგების გადასახადი შეადგენს 393,783 ლარს.

საოპერაციო გარემო - საქართველოს ბაზარზე პოზიციონირება წარმოშობს დამატებით ეკონომიკურ, პოლიტიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს უფრო განვითარებულ ბაზართან შედარებით. კანონები და რეგულაციები, საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოები ზეგავლენას ახდენენ საქართველოში ბიზნესის სწრაფ განვითარებაზე. საქართველოს მომავალ ეკონომიკურ კურსზე ზემოქმედებას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოსთან ერთად.

17. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ადგილი არ ჰქონია ბალანსის შემდგომ მოვლენებს.

ავერსი AVERSI

მმართველობის ანგარიშგება

შპს „ავერსი-რაციონალი“

2018 წელი

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად.....	3
სუბიექტის განვითარების გეგმები.....	4
ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ.....	6
კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა.....	6
აუცილებელი ძირითადი ხარისხობრივი და არაფინანსური მაჩვენებლები	7
ინფორმაცია წილის და აქციების შეძენის შესახებ	9
წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები.....	9
ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	9

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად

შპს „ავერსი-რაციონალის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 5 ივლისს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენს მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით;
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

11 სექტემბერი 2019

დამოუკიდებელი აუდიტორის მოსაზრება "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად

შპს „ავერსი-რაციონალის“ მფლობელებს და ხელმძღვანელობას

ჩვენ გამოვთქვით არამოდიფიცირებული მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 5 ივლისს. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს იმ მოვლენებს, ინფორმაციასა და მათ შედეგებს, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ. მმართველობის ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენები, ინფორმაცია და მათი შედეგები, რომლებიც ცნობილი გახდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტორის მოსაზრების გაცემის შემდგომ, არ არის ჩვენს მიერ აუდიტირებული.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადოს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- იმ ფინანსური წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ანგარიშგება, თანხვედრაშია ამავე ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით;
- მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ივანე ჟუჟუნაშვილი (რეესტრში რეგისტრაციის # SARAS-A-720718)

შპს „ბიდიოს“ სახელით

11 სექტემბერი 2019

საქმიანობის მიმოხილვა

სუბიექტის განვითარების გეგმები

შპს „ავერსი-რაციონალის“ საქმიანობა მოიცავს ფარმაცევტული პროდუქციის წარმოებას და მასთან დაკავშირებულ ყველა ქმედებას, რაც გათვალისწინებულია საერთაშორისო სტანდარტებით და სახელმწიფო კანონმდებლობით. დღეისათვის, კომპანიის ძირითადი ფარმაცევტული საქმიანობა მოიცავს ბალკ (დაუფასოებელი) პროდუქტის დაფასოებას და შეფუთვას.

კომპანიამ პირველი ფარმაცევტული პროდუქტი ბაზარზე გაუშვა 2005 წელს და ამჟამად მისი პორტფელი წარმოდგენილია 140-მდე დასახელებისა და 240-მდე პოზიციის, სხვადასხვა ფარმაცოლოგიური ჯგუფისა და ფორმის სამკურნალო პრეპარატებით (ტაბლეტები, კაფსულები, სიროფები, ემულსიები, სუსპენზიები, საინექციო ხსნარები და ფხვნილები ფლაკონებში, კრემები, გელები, წვეთები, სპრეები და სხვ.).

კომპანია ახდენს პროდუქციის რეალიზაციას, როგორც ადგილობრივ ბაზარზე, ასევე საექსპორტო ქვეყნებში, ძირითადად, პოსტსაბჭოთა ქვეყნები.

შპს „ავერსი-რაციონალმა“ დაარსების დღიდანვე შეიმუშავა სტრატეგია დაენერგა ევროპული სტანდარტები, რაც განაპირობებდა კომპანიის მიერ წარმოებული პროდუქციის მაღალ ხარისხს, ეფექტურობას და უსაფრთხოებას. აღნიშნული სტრატეგიის განხორციელების შედეგად, კომპანიამ უმოკლეს ვადებში წარმატებით გაირა სერტიფიცირება საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, როგორიცაა: ISO 9001, GMP EU და ISO 17025.

კომპანიის მისია არის „მოსახელობის უზრუნველყოფა ხარისხიანი, ეფექტური და უსაფრთხო ფარმაცევტული პროდუქციით“, რაც ჩადებულია კომპანიის პოლიტიკაში, სტრატეგიასა და მიზნებში.

აღნიშნული მიზნების მისაღწევად, შპს „ავერსი-რაციონალის“ უმაღლესი ხელმძღვანელობა ყოველწლიურად ახდენს კომპანიის შიდა და გარე კონტექსტის ანალიზს და სამომავლო განვითარების გეგმების დასახვას.

ამგვარი პრინციპით, 2018 წლის შედეგების ანალიზის საფუძველზე, დაგეგმილია მიმდინარე 2019 წლის განვითარების გეგმები, რომელიც ძირითადად ორიენტირებულია შემდეგზე:

1. რეალიზაციის გაზრდის მიზნით დაგეგმილია როგორც ადგილობრივი ბაზრის წილის გაზრდა, ასევე ექსპორტის გაფართოება. ამისთვის იგეგმება ნაციონალური GMP სერტიფიცირება ნებაყოფლობით რეჟიმში საქართველოს განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად, ასევე საექსპორტო ქვეყნების ინსპექციების წარმატებით გავლა (ევროპული და ევრაზიის ეკონომიკური კავშირის GMP ინსპექციები) და ახალი საექსპორტო ბაზრების დამატება;

2. საოპერაციო დონეზე კომპანიაში დაგეგმილია ინფორმაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფა, განყოფილებებს შორის ინფორმაციული ურთიერთკავშირის გაუმჯობესება და ინფორმაციის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა. ამ მიზნით კომპანიაში აქტიურად გრძელდება ერთიანი ელექტრონული კომპიუტერიზებული სისტემის შემუშავება-დანერგვა. ასევე ევროპელი კონსულტანტების მეშვეობით დაიწყო მონაცემთა ერთიანობის, სანდოობის და უსაფრთხოების სისტემების დახვეწა - მოდერნიზება თანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

3. კომპანიის მიზნებშია ჩადებული წარმოების ხარისხის კონტროლის პროცესების გაუმჯობესება და საერთაშორისო სტანდარტებთან მუდმივი შესაბამისობა, რისთვისაც დაიგეგმა და წარმატებით შესრულდა კომპანიის ლაბორატორიების მიერ განახლებული ვერსიის ISO 17025:2017-ის მიხედვით აკრედიტაციის გავლა, რაც მათ პროფესიულ კომპეტენტურობას და ხარისხის სისტემის გაუმჯობესებას შეუწყობს ხელს.

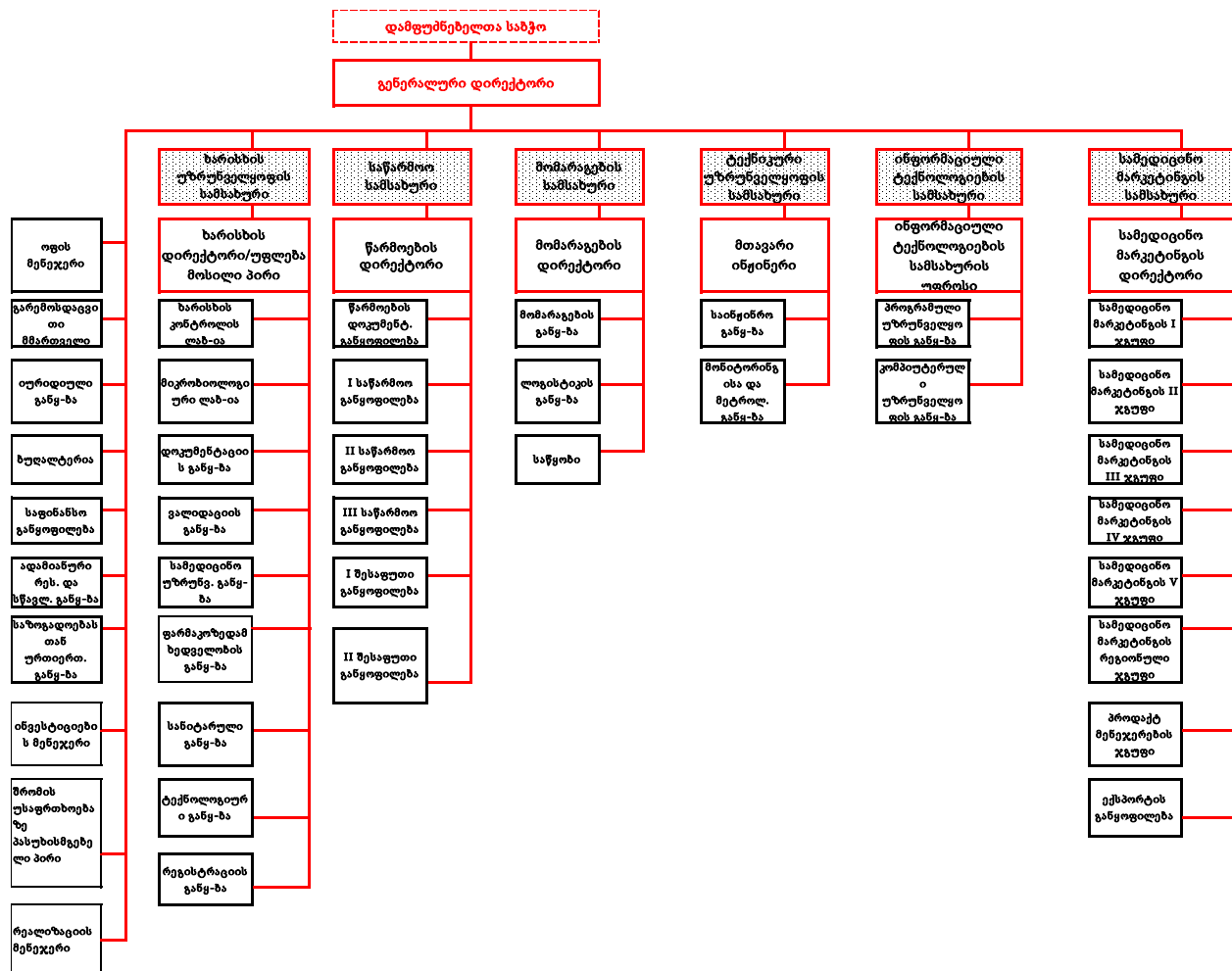
4. პერსონალის მოტივაციის და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, კომპანიაში დაგეგმილია 60 - მდე თანამშრომლის სტაჟირება/გარე სწავლება სხვადასხვა თემატიკის მიხედვით.

აღნიშნული მიზნების შესრულების მონიტორინგი ტარდება კვარტალურად და საჭიროების შემთხვევაში ხდება მათი კორექტირება/გადაგეგმვა აქტუალობის შესაბამისად.

გარდა აღნიშნული გეგმებისა, კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ რეგულარულად ტარდება სტრატეგიული რისკების ანალიზი, კომპანიის ყველა დაინტერესებული მხარისა და მათი მოლოდინების განსაზღვრა, მიღწეული შედეგების დაკმაყოფილების ხარისხის შეფასება და გაუმჯობესების ღონისძიებების დაგეგმვა.

აღნიშნული ქმედებების საშუალებით, კომპანია უზრუნველყოფს მუდმივ განვითარებას, რაშიც აქტიურად არის ჩართული არა მხოლოდ უმაღლესი მენეჯმენტი, არამედ ასევე კომპანიის თითოეული თანამშრომელი.

ორგანიზაციული სტრუქტურა

თანამშრომელთა შესახებ ინფორმაცია

სულ თანამშრომლების რაოდენობა: 998

- ქალი თანამშრომელი - 74%
- მამაკაცი თანამშრომელი - 26%
- უმაღლესი განათლება - 99%
- საშუალო სპეციალიზებული განათლება - 1%

ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

შპს „ავერსი-რაციონალს“ ფილიალები არ გააჩნია.

კვლევებისა და განვითარების სფეროში ჩატარებული ღონისძიებების მიმოხილვა

შპს „ავერსი-რაციონალს“ საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ამ ეტაპზე კომპანია რაიმე სახის კვლევით-სამეცნიერო საქმიანობას არ ეწევა. კომპანია ახდენს უკვე შემუშავებული და ბაზარზე არსებული ფარმაცევტული პროდუქტების (ე.წ. „ჯენერიული პრეპარატების“) წარმოებას.

შესაბამისად კომპანიის განვითარების სტრატეგია და მიზნები ეფუძნება ადგილობრივ და საერთაშორისო ფარმაცევტულ ბაზარზე უკვე არსებულ მდგომარეობასა და სამომავლო პერსპექტივებს, რომელსაც სისტემატურად იკვლევს და აანალიზებს კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობა.

აღნიშნულთან დაკავშირებით, საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, კომპანიის მენეჯმენტი აქტიურად იღებდა მონაწილეობას ყველა მნიშვნელოვან ადგილობრივ, თუ საერთაშორისო შეხვედრებში, სამეცნიერო თუ პრაქტიკულ კონფერენციებში, სემინარებში, გამოფენებში.

განსაკუთრებით რელევანტური იყო ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში, „ავერსი-რაციონალს“ აქტიური ჩართულობა ნაციონალური GMP ინსპექტორატის და მასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო რეგულაციების შემუშავების პროცესში. აღნიშნულთან დაკავშირებით კომპანიის წარმომადგენლებმა, ჯანდაცვის სამინისტროს ინსპექტორებთან ერთად, 2018 წლის ივნისში მონაწილეობა მიიღეს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მიერ ორგანიზებულ GMP ინსპექტორების მომზადების ტრენინგში (მოდული 1), ასევე წარმატებით ჩატარდა ქართველი ინსპექტორების მოსამზადებელი სასწავლო ინსპექცია (მოდული 2) სწორედ „ავერსი-რაციონალს“ საწარმოს ტერიტორიაზე.

კომპანიის განვითარებისა და ქართული ფარმაცევტული პროდუქტის პოპულარიზაციის მიზნით, კომპანია 2018 წელს ასევე აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ფარმაცევტული ინდუსტრიის მნიშვნელოვან საერთაშორისო გამოფენებში ევროპის მასშტაბით.

აუცილებელი ძირითადი ხარისხობრივი და არაფინანსური მაჩვენებლები

გარდა ფინანსური მაჩვენებლებისა, კომპანიის სტრატეგია ორიენტირებულია ბიზნესის 4 მთავარ ხარისხობრივ (არაფინანსურ) მაჩვენებელზე:

1. წარმოებული პროდუქციის ხარისხი
2. მომხმარებლების კმაყოფილება/მათი უკუკავშირი
3. კორპორაციული კულტურა და პერსონალის როლი
4. მუდმივი განვითარება

თითოეულის კუთხით, კომპანიამ დაარსების დღიდან დაიწყო მუშაობა და დღეისათვის მიაღწია შემდეგს:

1. წარმოებული პროდუქციის ხარისხის უზრუნველსაყოფად, შპს „ავერსი-რაციონალი“ დაარსების დღიდან აქტიურად მუშაობდა საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვაზე.

დღეისათვის კომპანია ფლობს ევროპული სათანადო საწარმოო პრაქტიკის სერტიფიკატს (GMP EU), რომელიც მოიპოვა 2008 წლიდან. ბოლო სასერტიფიკატო აუდიტი ჩატარდა 2017 წლის დეკემბერში.

2006 წლიდან კომპანია სერტიფიცირებულია ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისად (ISO 9001). 2017 წელს მოხდა ხელახლის სერტიფიცირება განახლებული სტანდარტის ISO 9001:2015 -ის მიხედვით.

არსებული სტანდარტების შესაბამისობის საკონტროლო აუდიტები ტარდება ყოველწლიურად, ხოლო 3 წელიწადში ერთხელ ტარდება განმეორებითი რესერტიფიცირება გერმანული კომპანიის მიერ. ბოლო საკონტროლო აუდიტები 2018 წლის დეკემბერში იქნა წარმატებით გავლილი.

შპს „ავერსი-რაციონალს“ ასევე წარმატებით აქვს გავლილი სხვადასხვა საექსპორტო ქვეყნების მარეგულირებელი ორგანოების მიერ ჩატარებული ინსპექტირებები, რომლის საფუძველზეც კომპანია ახდენს საკუთარი პროდუქციის ექსპორტს აღნიშნულ ქვეყნებში.

გარდა ამისა, 2014 წლიდან კომპანიის ხარისხის კონტროლის ფიზიკურ-ქიმიურმა ლაბორატორიამ, ხოლო 2018 წელს მიკრობიოლოგიურმა ლაბორატორიამ გაირა აკრედიტაცია ნაციონალური აკრედიტაციის ცენტრის მიერ სსტ ისო/იეკ 17025-ის მიხედვით. ასევე, შპს „ავერსი-რაციონალის“ ლაბორატორია, 2010 წლიდან დღემდე ყოველწლიურად წარმატებით იღებს მონაწილეობას საერთაშორისო კონკურსებში ლაბორატორიათაშორისი კომპეტენტურობის დადასტურების მიზნით (უკრაინა, საფრანგეთი), რაც აქ წარმოებული ხარისხის კონტროლის მეთოდებისა და გაცემული დასკვნების სანდოობასა და მაღალ სტანდარტზე მეტყველებს.

მნიშვნელოვანია ასევე, რომ შპს „ავერსი-რაციონალი“ მნიშვნელოვან სტანდარტებს უყენებს ნედლეულისა და მასალების მომწოდებლებსაც: ხდება მათი წინასწარი შეფასება, შერჩევა და მუდმივი მონიტორინგი. აღნიშნული მონიტორინგის შედეგად შედარებით დაბალი კატეგორიის მომწოდებლებთან თანამშრომლობა წყდება და ხდება მათი ჩანაცვლება სათანადო ხარისხის ალტერნატიული მომწოდებლებით.

2. კომპანიის ხარისხობრივ მაჩვენებელს წარმოადგენს მომხმარებლის კმაყოფილების დონე და იმიჯი ბაზარზე. მომხმარებელთან აქტიური უკუკავშირის უზრუნველსაყოფად, კომპანია რეგულარულად ატარებს სხვადასხვა სახის კვლევებს, რომელშიც ჩართული არიან კომპანიის მიერ წარმოებული პროდუქციის რიგითი მომხმარებლები, სამედიცინო დაწესებულებების პერსონალი, დისტრიბუტორები და სხვ. აღნიშნულის საფუძველზე, შპს „ავერსი-რაციონალი“ ახდენს მომხმარებელთა ინტერესების და მოლოდინების იდენტიფიკაციას, ანალიზს და მათ გათვალისწინებას სამომავლო გეგმებში, რათა მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე მუდმივად იყოს მაღალი.

გარდა ამისა, კომპანიაში ევროპული მოთხოვნების შესაბამისად ფუნქციონირებს ფარმაკოზედამხედველობის სისტემა, რომელიც გამოშვებული პროდუქციის თერაპიულ ეფექტურობასა და გვერდითი მოვლენების მონიტორინგს აწარმოებს.

კომპანიაში დანერგილი რეკლამაციების მართვის (მომხმარებელთა საჩივრის, პრეტენზიის) სისტემა, რომელიც ითვალისწინებს თითოეული პრეტენზიის ძირეულ გამოკვლევას და აღმოფხვრას. უნდა აღინიშნოს რომ წლების განმავლობაში რეკლამაციების რიცხვი არის ძალიან დაბალი. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ რეკლამაციის ფაქტი საექსპორტო ქვეყნებიდან არ დაფიქსირებულა.

3. კორპორაციული კულტურა და პერსონალის კვალიფიკაცია, მოტივაცია არის კომპანიის პოლიტიკის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება.

კომპანიაში დასაქმებულია მაღალკვალიფიციური პერსონალი ძირითადად ფარმაცევტული და სამედიცინო განათლებით, მათ შორის 9 დოქტორის აკადემიური ხარისხით შესაბამის სპეციალობებში. კომპანიაში დანერგილია პერსონალის სწავლების და კვალიფიკაციის ამაღლების კომპლექსური სისტემა, რომელიც ითვალისწინებს როგორც შიდა, ასევე გარე ტიპის სწავლებებს, რაც მუდმივად უზრუნველყოფს არსებული კადრების მაღალი კომპეტენციის შენარჩუნებას.

ამ კუთხით, საანგარიშო პერიოდში კომპანიის 100-მდე თანამშრომელმა გაიარა 56 დასახელების გარე სწავლება და აიმაღლა კომპეტენცია. აღნიშნული სწავლებების ნაწილი ჩატარდა საქართველოში, ნაწილი ასევე უცხოეთში. მიმდინარე წლისთვის დაგეგმილია ასევე 60-მდე თანამშრომლის სწავლება.

გარდა კვალიფიკაციისა, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ასევე პერსონალის უსაფრთხოების საკითხებს. მიუხედავად მომეტებული რისკის, საწარმოო უბნებისა და ხარისხის კონტროლის ლაბორატორიისა, დღემდე საწარმოო ტრავმის, ან სხვა რაიმე უბედური შემთხვევის არცერთი შემთხვევა არ დაფიქსირებულა. ამასთან კომპანიამ წარმატებით გაიარა ჯანდაცვის სამინისტროს შრომის ინსპექციის მიერ ორგანიზებული შემოწმება (საანგარიშო პერიოდში საკუთარი ინიციატივით, მიმდინარე წელს სავალდებულოდ), რომელმაც კიდევ ერთხელ დაადასტურა წარმოების უსაფრთხოების სისტემის შესაბამისობა თანამედროვე სტანდარტებთან.

კომპანიის მენეჯმენტისთვის მნიშვნელოვანია ისიც, რომ შპს „ავერსი-რაციონალის“ პერსონალი ყოველთვის აქტიურად იღებს მონაწილეობას სხვადასხვა სახის არასამსახურეობრივ აქტივობებში, რაც კომპანიის კორპორაციული კულტურის განმტკიცებასა და გუნდურობის შენარჩუნებას უწყობს ხელს.

„ავერსი-რაციონალი“ ასევე გრძნობს რა სოციალურ პასუხისმგებლობას, როგორც ზოგადად, განსაკუთრებით საკუთარი თანამშრომლების მიმართ, აქტიურად არის ჩართული საქველმოქმედო ფონდებში, რომლითაც კომპანიის რამდენიმე თანამშრომელს მნიშვნელოვანი ფინანსური დახმარება გაუწია ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული მძიმე პრობლემების მოგვარების კუთხით.

4. კომპანიის მენეჯმენტი ორიენტირებულია მუდმივად ცვლადი გარემოსა და მზარდი კონკურენციის პირობებში წარმატებულ ფუნქციონირებაზე, რაც მუდმივი განვითარების გარეშე ვერ მოხდება. ამიტომ კომპანიის მიზნები, და განვითარების გრძელვადიანი და მოკლევადიანი გეგმები, ორიენტირებულია სწორედ მუდმივ ზრდაზე და განვითარებაზე.

დამატებით, აღსანიშნავია ისიც, რომ შპს ავერსი-რაციონალისთვის ხარისხობრივ მაჩვენებელს წარმოადგენს გარემოზე ზემოქმედების საკითხი, ამ მხრივ დანერგილია ნარჩენების მართვის სისტემა, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია საკანონმდებლო მოთხოვნებთან. შეფასებული და დადასტურებულია, რომ შპს „ავერსი-რაციონალის“ საქმიანობა არანაირ ნეგატიურ გავლენას არ ახდენს გარემოზე და ქარხნის ირგვლივ განლაგებულ იურიდიული ობიექტებზე, დაწესებულებებზე და მოსახელობაზე.

ბიზნეს ეთიკის კუთხით, ასევე „ავერსი-რაციონალის“ პოლიტიკაში ჩადებულია ყველა საკანონმდებლო მოთხოვნების სრული დაცვა (არა მხოლოდ საქართველოში, არამედ საექსპორტო ქვეყნებშიც.), ასევე კომპანიის ყველა დონის პარტნიორთან და დაინტერესებულ მხარესთან სამართლიანი და გამჭვირვალე ურთიერთთანამშრომლობა, მათთვის საიმედოობისა და ხარისხის გარანტიად ყოფნა.

აღსანიშნავია ისიც, რომ 2018 წლის მონაცემებით, ეროვნული ბიზნეს-რეიტინგების რიგით 46 დაჯილდოებით, კომპანიამ მიიღო ჯილდო „მუდმივი ლიდერის“ ნომინაციაში.

ინფორმაცია წილის და აქციების შეძენის შესახებ

შპს „ავერსი-რაციონალი“ არ არის დაკავებული წილების ან აქციების გამოშვება/შეძენით.

წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების შესახებ დამატებითი განმარტებები

მომგებიანობის თვალსაზრისით, 2018 წლის შ.პ.ს „ავერსი-რაციონალის“ EBITDA-ს მარჟა შეადგენს - 14.4%-ს, რომელიც გამოითვლება წმინდა მოგებას დამატებული საპროცენტო ხარჯები, გადასახადები და ცვეთა-ამორტიზაციის ხარჯები - შეფარდებული ჯამურ საოპერაციო შემოსავალთან; 2017 წლის მონაცემებთან (8.5%) შედარებით შემცირებულია 22.9%-ით.

უკუგების თვალსაზრისით, კაპიტალთან მიმართებაში შეადგენდა -32.5%-ს, რაც 2017 წლის მონაცემებზე (10.9%) 43.4%-ით ნაკლებია.

უკუგება აქტივებზე 2018 წელს იყო -13.6%, ხოლო 2017 წელს – 6.6%.

საანგარიშო პერიოდში კომპანიის ფინანსური ვალდებულების ფარდობა კაპიტალთან შეადგენს 0%-ს, იგივე, რაც 2017 წელს.

მიმდინარე აქტივების ფარდობა, კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებებთან შეადგენს 1.06-ს, 2017 წელს იგივე მონაცემი იყო 1.78.

დამატებითი ინფორმაცია ფინანსური მაჩვენებლების შესახებ იხილეთ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

შპს „ავერსი-რაციონალის“ რისკები რეგულარულად ანალიზდება კომპანიის უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ. ანალიზის შედეგად რისკების კატეგორირება ხდება რამდენიმე ჯგუფად და იგეგმება მათი აღმოფხვრის ღონისძიებები.

რისკების იდენტიფიკაციისა და შეფასების პროცესი მოიცავს:

- საბაზრო
- საკანონმდებლო
- საერთაშორისო სტანდარტებთან
- პერსონალთან, მის მოტივაციასთან, საკადრო პოლიტიკასთან
- ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან
- შრომის უსაფრთხოებასთან
- გარემოზე ზემოქმედებასთან
- მომხმარებლებთან
- პროდუქციის ხარისხთან
- მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებული რისკები.

გარდა ამისა, ასევე ყოველწლიურად კომპანიის უმაღლესი ხელმძღვანელობა ახდენს კომპანიის შიდა და გარე ფაქტორების, კონტექსტის ანალიზს, რომლის მიხედვითაც დგინდება კომპანიის ძლიერი და სუსტი მხარეები, შესაძლებლობები და საფრთხეები/რისკები.

ბოლო შეფასება გაკეთებულია 2018 წლის დეკემბერში, რომლის მიხედვითაც კომპანიის ძირითად შესაძლო რისკებად იდენტიფიცირებულია შემდეგი:

1. ადგილობრივი და ევრაზიის ეკონომიკური კავშირის რეგულაციების გამკაცრება - არსებობს ბიუროკრატიის ზრდის რისკი, რამაც შესაძლოა შეაფერხოს საწარმოს დაგეგმილი მიზნების შესრულება დროში.

აღნიშნული რისკის შემცირების მიზნით, შპს „ავერსი-რაციონალი“ აქტიურად არის ჩართული ახალი მოთხოვნების შესწავლის და ოპერატიული დანერგვის პროცესში.

2. კონკურენტების გააქტიურება - ანტიპიარი, კადრების გადაბირება და სხვ.

აღნიშნულთან დაკავშირებით კომპანიის მენეჯმენტი აქტიურად ატარებს ბაზრის კვლევებს, კონკურენტების ანალიზს, პერსონალის მოტივაციის სისტემების დახვეწას, რათა შეინარჩუნოს კონკურენტუნარიანობა და იმიჯი ბაზარზე.

3. ქართული წარმოების დაბალი იმიჯი - მოსახლეობის დაბალი ნდობის ხარისხი ქართული წარმოების მედიკამენტების მიმართ.

რისკის შესამცირებლად, კომპანიის მარკეტინგის და პიარის დეპარტამენტები აქტიურად მუშაობენ, რათა აამაღლონ მოსახლეობის ცნობიერების დონე ამ კუთხით.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 11 სექტემბერს შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი

მაღხაზ კურტანიძე

ბოლო შეფასება გაკეთებულია 2018 წლის დეკემბერში, რომლის მიხედვითაც კომპანიის ძირითად შესაძლო რისკებად იდენტიფიცირებულია შემდეგი:

1. ადგილობრივი და ევრაზიის ეკონომიკური კავშირის რეგულაციების გამკაცრება - არსებობს ბიუროკრატიის ზრდის რისკი, რამაც შესაძლოა შეაფერხოს საწარმოს დაგეგმილი მიზნების შესრულება დროში.

აღნიშნული რისკის შემცირების მიზნით, შპს „ავერსი-რაციონალი“ აქტიურად არის ჩართული ახალი მოთხოვნების შესწავლის და ოპერატიული დანერგვის პროცესში.

2. კონკურენტების გააქტიურება - ანტიპიარი, კადრების გადაბირება და სხვ.

აღნიშნულთან დაკავშირებით კომპანიის მენეჯმენტი აქტიურად ატარებს ბაზრის კვლევებს, კონკურენტების ანალიზს, პერსონალის მოტივაციის სისტემების დახვეწას, რათა შეინარჩუნოს კონკურენტუნარიანობა და იმიჯი ბაზარზე.

3. ქართული წარმოების დაბალი იმიჯი - მოსახლეობის დაბალი ნდობის ხარისხი ქართული წარმოების მედიკამენტების მიმართ.

რისკის შესამცირებლად, კომპანიის მარკეტინგის და პიარის დეპარტამენტები აქტიურად მუშაობენ, რათა აამაღლონ მოსახლეობის ცნობიერების დონე ამ კუთხით.

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის მომზადებული მმართველობის ანგარიშგება ხელმძღვანელობის მხრიდან დამტკიცებულია 2019 წლის 11 სექტემბერს შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი

მალხაზ კურტანიძე